

Sygn. akt IV Cz 401/13

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lipca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Słupsku, IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Wanda Dumanowska (spr.),

Sędziowie: SSO Małgorzata Banaś, SSO Mariusz Struski

po rozpoznaniu w dniu 16 lipca 2013r., w Słupsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Ł. P.

przeciwko S. W.

o nakazanie

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Rejonowego w Słupsku

z dnia 30 kwietnia 2013r., sygn. akt I C 537/11

w przedmiocie zabezpieczenia roszczenia

postanawia:

oddalić zażalenie

Sygn. akt IV Cz 401/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Słupsku oddalił wniosek Ł. P. o zabezpieczenie roszczenia, w sprawie o przywrócenie stanu zgodnego z prawem i wydanie, poprzez dokonanie wpisu w księdze wieczystej KW nr (...) wzmianki o zakazie sprzedaży nieruchomości pozwanej S. W. do czasu prawomocnego zakończenia procesu. Na uzasadnienie swojego wniosku powód podał, że w dziale III w/w księgi, prowadzonej dla nieruchomości, należącej do S. W., pojawiła się wzmianka o roszczeniu zawarcia umowy przyrzeczonej sprzedaży tejże nieruchomości na rzecz W. R.. Zdaniem wnioskodawcy, dokonanie sprzedaży nieruchomości przez pozwaną przed uprawomocnieniem się wyroku Sądu Rejonowego w Słupsku, zapadłego

w dniu 26 kwietnia 2013r. spowoduje niewykonalność zapadłego rozstrzygnięcia. W ocenie Sądu Rejonowego, wniosek o udzielenie zabezpieczenia roszczenia nie zasługiwał na uwzględnienie. Wyjaśnił, że przesłanki udzielenia zabezpieczenia reguluje przepis art. 730¹ § 1 i 2 kpc, zgodnie z którym udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Dalej Sąd zważył, że wnioskodawca upatruje istnienia interesu prawnego w roszczeniu negatoryjnym i windykacyjnym, skierowanym przeciwko pozwanej S. W. w związku z przysługującym jej prawem własności nieruchomości, której granice przekroczone na niekorzyść wnioskodawcy. W tej sytuacji Sąd Rejonowy odwołał się do dyspozycji art. 192 pkt 3 kpc, stanowiącym, że z chwilą doręczenia pozwu zbycie w toku sprawy rzeczy

lub prawa, objętych sporem, nie ma wpływu na dalszy bieg sprawy, ponieważ nabywca może wejść w miejsce zbywcy za zezwoleniem strony przeciwnej. Szeroko przytaczając stanowisko doktryny i judykatury, Sąd I instancji zauważył, że celem tego przepisu jest objęcie strony ochroną, mającą zapewnić efektywny przebieg postępowania, niezależny od podejmowanych przez przeciwnika działań, zmierzających do uniknięcia obowiązków prawnych. Mając na uwadze poczynione rozważania, Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że żądając ustanowienia zakazu sprzedaży nieruchomości przez pozwaną, strona wnioskująca nie uprawdopodobniła interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia, ponieważ, w świetle wspomnianego przepisu, brak udzielenia zabezpieczenia zgodnie z żądaniem wniosku nie utrudni ani nie uniemożliwi wykonania zapadłego w sprawie orzeczenia.

Zażalenie na to postanowienia wywiódł powód, wnosząc o jego uchylenie lub zmianę i uwzględnienie wniosku o zabezpieczenie. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił obrazę prawa materialnego i procesowego, nadto przyjęcie błędnego stanowiska, że istniejąca praktyka orzecznicza zezwala na dokonanie odmowy zabezpieczenia zgodnego z nieprawomocnym wyrokiem do czasu jego uprawomocnienia. Wskazał, że jego zdaniem powództwo jest uprawdopodobnione wskutek wydania wyroku, zaś interes prawny w udzieleniu temu roszczeniu zabezpieczenia został udowodniony wzmianką, umieszczoną w księdze wieczystej nieruchomości pozwanej, do której to okoliczności Sąd Rejonowy w ogóle się nie odniósł, bagatelizując także zebrany w sprawie materiał dowodowy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Brak jest podstaw do kwestionowania stanowiska Sądu Rejonowego, co do przyjęcia, że powód nie uprawdopodobnił przesłanek określonych w art. 730¹ § 1 i 2 kpc. W szczególności rację ma Sąd I instancji wskazując na brak uprawdopodobnienia twierdzeń strony powodowej, aby nieudzielenie zabezpieczenia powództwu negatoryjnemu i windykacyjnemu, skierowanemu przeciwko pozwanej do jej nieruchomości, poważnie utrudniło bądź nawet uniemożliwiło osiągnięcie celu postępowania.

Wskazać należy, że postępowanie zabezpieczające ma na celu zapewnienie tymczasowej ochrony prawnej wierzycielowi przed utratą możliwości zaspokojenia jego roszczenia lub wykonalności orzeczenia w sprawie, przy czym nie może ono zmierzać do zaspokojenia roszczenia. Ponadto zabezpieczenie jest dopuszczalne jedynie w razie łącznego istnienia przesłanek, określonych w przywołanym przepisie, a są nimi uprawdopodobnienie roszczenia oraz istnienie interesu prawnego w zabezpieczeniu. Brak którejkolwiek z nich wyłącza zatem możliwość wydania zarządzenia tymczasowego.

Sąd Rejonowy słusznie odwołał się do treści art. 192 pkt 3 kpc, którego głównym celem jest stabilizacja postępowania sądowego już od chwili doręczenia pozwu. Wyjaśnić należy skarżącemu, że roszczenia chroniące własność (windykacyjne, negatoryjne), jakkolwiek mają w pewnym sensie charakter względny wobec kierowania ich przeciwko oznaczonej osobie, nie są wierzytelnościami. Obowiązek naruszydźciela oznaczonego zachowania stanowi tu element konstrukcji prawa bezwzględne. Roszczenia te, jako skierowane na przywrócenie możliwości wykonywania uprawnienia bezwzględne, przechodzą zatem na nabywcę wraz z przeniesieniem prawa bezwzględne, ponieważ nie mogą być przedmiotem samodzielnego obrotu, w oderwaniu od prawa, które chronią. Nie jest zatem możliwe przeniesienie roszczenia czy to windykacyjnego czy to negatoryjnego bez przeniesienia prawa. Mimo więc zbycia rzeczy lub praw objętych sporem, zarówno przez jedną, jak i drugą stronę, a nawet przez obie strony, zbywca (tu pozwana) nadal zachowuje legitymację procesową. Celem tej regulacji jest zatem ochrona strony przeciwnej przed ujemnymi skutkami zbycia rzeczy lub prawa dla toku zawisłego już postępowania sądowego, a dalszy udział zbywcy jest traktowany jako zasada, zaś wstąpienie w jego miejsce nabywcy jako wyjątek. Reasumując, zbycie w toku sprawy przez pozwaną przedmiotowej nieruchomości nie odniesie żadnego wpływu na dalsze postępowanie.

Oceny tej nie dezawuuują twierdzenia powoda o nieodniesieniu się przez Sąd I instancji do przedstawionych przez niego dowodów, ponieważ nie miały one wpływu na niniejszą sprawę.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, stosownie do treści art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., orzekł jak na wstępie.